

Etikai normák a Bozsik-programban szerepet vállaló edzők számára

Kötelezettségek a sportággal szemben

Az edző kötelessége, hogy

- Támogassa a labdarúgócsapatot annak összes értékével együtt, hogy elnyerje a fiatalok támogatását és lelkesedését – akik a holnap hősei, szurkolói és vezetői lesznek,
- Fejlessze és javítsa szakmai ismereteit – a tudományos kutatási eredmények, a gyakorlati tapasztalatok és a szakmai útmutatások tanulmányozásával,
- Megossza szakmai tudását kollégáival, különösen a fiatalabb generáció tagjaival, különösen, ha erre felkérlik /pl. szakmai konferenciák keretében, cikkek írásával stb./,
- Oly módon fejlessze saját csapata képességeit és teljesítményét, oktassa a technikát és taktikát, amely – a sikerrel együtt – a labdarúgást a nézők számára vonzóvá teszi,
- Megóvja a labdarúgást minden negatív befolyástól.
- Kötelességek saját csapatával szemben, s annak játékosaival szemben

Az edző kötelessége, általánosan

- Hogy játékosainak és segítőinek egészsége prioritást élvezzen,
- Hogy minden tőle telhetőt megtegyen és sportbeli, technikai, taktikai stb. területek fejlesztésére, s minden megengedett eszköz segítségével, csapatával a legjobb eredményeket érje el,
- Hogy játékosaival megértesse és betartassa a sportszerű magatartás szellemének alapelveit,
- Hogy elkerüljön minden olyan lépést, amely hosszú távon az egészségre vagy testi fejlődésre veszélyeket hordoz magában.
- Speciálisan, ha fiatal játékosokkal dolgozik
- Hogy a gyerekeknek olyan sportbeli tapasztalatot adjon át, ami egész életükben egészséges fizikai tevékenységre sarkalja őket
- Hogy kerüljön olyan elvárásokat a gyerekekkel szemben, ami nincs arányban annak képességeivel,
- Hogy ugyanolyan érdeklődéssel kísérje a kevésbé tehetséges gyermekeket, mint a tehetségeket, a versenyen elért sikereken túl is emelje ki és jutalmazza az igyekezetet és ennek eredményeit,
- Hogy minél több információval lássa el, s világosítsa fel a fiatal sportolót és családját a túlzott teljesítmény-centrikusság veszélyeiről.
- A játékszabályok és versenyszabályzatok betartása
- Elsősorban az edző és a játékosok felelősek a játék szelleméért.

Ezért az edzőnek kötelessége

- Tiszteletben tartani a játékszabályokat, a versenykiírásokat és a játék szellemét, s eszerint irányítani a játékosait,
- Kerülni a szabályok kijátszásának kísérletét,
- Tiltani a tiltott szerek használatát játékosai körében.

Az ellenfél játékosainak tiszteletben tartása

- Legyen példakép játékosai számára abban is, hogy előzékenységet, udvariasságot tanúsít az ellenféllel – annak játékosaival és vezetőivel – szemben.
- Tanítsa meg játékosait „az ellenfél nem ellenség” szellemére.
- Tartózkodjon az erőszakos játék taktikájától, az ellenfél megfélemlítésétől.
- Akadályozza meg a mérkőzés elrontását azzal, hogy az ellenfelet vulgáris kifejezésekkel illeti. A hivatalos személyek /játékvezetők és segítőik, tartalék játékvezetők, hivatalos ellenőrök/ tiszteletben tartása.

Az edző

- Viselkedjék udvariasan a mérkőzés játékvezetőivel, hivatalos személyeivel szemben.
- Legyen megértéssel a játékvezetés nehézségeivel szemben, méltósággal fogadja el a döntéseket.
- Legyen tudatában annak, hogy a mérkőzés két fél között rögzített játékszabályok keretében folyó erőpróba, s ebben a játékvezető a mérkőzés fontos részét képezi, mint a játék rendjét fenntartó és döntéshozó személy.

Kötelességek a közönséggel és a médiákkal szemben

Az edző kötelessége, hogy

- megadja a szükséges tájékoztatást a médiák képviselőinek – azok kérdései esetén – a személyiségi jogok keretein belül,
- őrizze meg méltóságát a közönséggel és a médiákkal szemben, függetlenül az eredménytől éppúgy, mint a nézők vagy a médiák provokációjától,
- információban szigorúan az igazsághoz és a valósághoz tartsa magát.

A labdarúgás etikájának kialakításában az edző személye kulcsfontosságú. Az etikával kapcsolatos felfogásuk és beállítottságuk közvetlenül kihat játékosai magatartására. Viselkedésük morális oldalának ezért különösen nagy a jelentősége. Az edzőnek tudatában kell lennie, hogy majdnem minden döntésnek, cselekedetének és stratégiai céljának erkölcsi kihatása van. Intellektuális és emocionális szándékait egyensúlyban kell tartani, megfelelő beleérző-képességgel összekötve. A győzelem természetesen minden edzőnek alapvető törekvése. Az etikai normák nem állnak ellentétben a győzelem elérésének célkitűzésével. A bármi áron való győzelem gondolkodásmódjától azonban el kell határolódnuk.

A fiatalokkal dolgozó edzőkre többletfelelősség is hárul.

A fiatalok egészsége, biztonsága, jóléte és erkölcsi nevelése fontosabb, mint az egyesület, az iskola, az edző vagy a szülék hírneve vagy presztízse.